

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 14C/63/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112206862
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2014:4112206862.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra samosudkyňou JUDr. Lenkou Halmešovou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, právne zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti odporcovi: N. B., r.č. XXXXXX/XXXX, bytom N. - D. X/X, zastúpená JUDr. F. X., vyšší súdny úradník Okresného súdu Nitra, za účasti vedľajšieho účastníka: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov, IČO: 42 264 154, so sídlom Petrovská 10, Skalica, zast.: JUDr. Jozef Kemp, advokát, ul. Nám. Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie 572,03 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 521,91 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 130,04 eur a od 27.1.2009 do zaplatenia, 9,25 % ročne zo sumy 108,39 eur od 27.4.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 1,66 eur od 27.5.2009 do zaplatenia a trovy konania spočívajúce v súdnom poplatku vo výške 34 eur a trovách právneho zastúpenia vo výške 109,94 eur a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a.

Vedľajšiemu účastníkovi súd náhradu trov právneho zastúpenia n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom proti odporcovi domáhal uhradenia sumy 572,03 Eur s úrokmi z omeškania vo výške: 9,50 % ročne zo sumy 130,04 eur a od 27.1.2009 do zaplatenia, 9,25 % ročne zo sumy 108,39 eur od 27.4.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 1,66 eur od 27.5.2009 do zaplatenia a 9% ročne zo sumy 331,94 eur od 27.4.2010 do zaplatenia. V návrhu uviedol, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a žalobca BL Telecom debt, s.r.o., ako postupník na strane druhej uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok na žalobcu, vrátane pohľadávky voči žalovanému. Žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu ako poskytovateľom v zmysle ust. § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov Zmluvu o pripojení. Predmetom Zmluvy bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu žalovanému. Žalovaný nesplnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo Zmluvy a cenu riadne poskytnutých služieb žalobcovi nezaplatil. Žalobca vystavil žalovanému nasledovné faktúry : faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 27.4.2010, znejúca na sumu vo výške 331,94€ (10000,02 Sk), faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 27.3.2009, znejúca na sumu vo výške 130,04 € (3917,59 Sk), faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 27.4.2009, znejúca na sumu vo výške 108,39 € (3265,36Sk), faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 27.5.2009, znejúca na sumu vo výške 1,66 € (50,01 Sk).

Do konania vstúpil dňa 26.2.2013 vedľajší účastník Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ. Vo svojom podaní zo dňa 21.3.2014 uviedol, že navrhovateľ si uplatňuje v Dodatku k uvedenej zmluve

o pripojení sankciu v podobe zmluvnej pokuty za porušenie zmluvnej povinnosti vo výške 331,94 eur. Výška uvedenej zmluvnej pokuty je nezmenená, a to bez ohľadu k skutočnosti, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Z ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka vyplýva, že neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania. Vzhľadom na uvedené má za to, že v znení ako bola dojednaná zmluvná pokuta je podmienkou neprijateľnou, teda absolútnou neplatnou pre nerovnováhu v právach a povinnostiach. Tak ako navrhovateľ nepopiera význam zmluvnej pokuty, ale jednoznačne treba dbať aj na skutočný zmysel a cieľ zmluvnej pokuty, ktorá je inštitútom súkromného práva zvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch. Navrhovateľ ponúka odporcovi svoje služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardizovaných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ nemôže zmluvné podmienky nijako ovplyvniť. Navrhujú návrh v časti zmluvnej pokuty 331,94 eur a poplatku za oneskorenú platbu v sume 1,66 eur, t.j. 333,60 eur zamietnuť. Žiada súd o pomerné priznanie náhrady trov konania, ktoré k dnešnému dňu vyčíslujeme k miere neúspešnosti navrhovateľa zo sumy 92,21 eur.

Súd uznesením č.k. 14C/63/2014 zo dňa 10.4.2014 ustanovil odporcyni opatrovníka, vyššiu súdnu úradníčku Okresného súdu Nitra JUDr. F. X., nakoľko sa ani rozsiahlym šetrením pobyt odporcu nepodarilo zistiť.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa právny zástupca navrhovateľa a opatrovník odporcu, a vedľajší účastník nedostavili, preto súd pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti podľa § 101 ods. 2 O.s.p.

Právny zástupca navrhovateľa vo svojich podaniach zo dňa 22.4.2014 uviedol, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh žalovaného, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému. Právny predchodca žalobcu poskytoval žalovanému zariadenie Nokia 6650 za cenu 0,03 eur, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení bola 281,82 eur. V uvedenom prípade teda žalovaný nebol sankcionovaný len za to, že nezaplatil splatné faktúry, ale predovšetkým aj za to, že tým, že nesplnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, bola jeho SIM karta vypojená z prevádzky, čím žalovaný porušil jeho povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu viazanosti, kedy by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanému mobilný telefón za zľavnenú cenu. Právnomu predchodcovi žalobcu bola spôsobená minimálne skutočná škoda zodpovedajúca dotácie do uvedeného zariadenia, ktoré bolo poskytnuté za zľavnenú cenu odporcovi. Ďalej uviedol, že k tvrdeniu vedľajšieho účastníka o neplatnosti dojednania zmluvnej pokuty si žalobca dovoľuje s odkazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.3.2013, č.k. 9Co/31/2012-157, v ktorom konajúci súd uvádza, že sa nestotožňuje s právnym názorom vysloveným napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.4.2012, sp. zn. 16Co 33/2012), poukázať na nasledujúce skutočnosti: Zmluvná pokuta je peňažná čiastka, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, že nesplní zmluvnú povinnosť, a to bez ohľadu nato, či porušením povinností vznikla veriteľovi škoda. Účelom zmluvnej pokuty je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Pokuta však plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody. Veriteľovi uľahčuje dôkaznú situáciu v tom, že nemusí preukazovať vznik škody, ani jej výšku. Stačí, aby v súdnom konaní preukázal porušenie zmluvnej povinnosti, ktorá podľa dohody zmluvných strán mala za následok vznik práva na zmluvnú pokutu. V dôsledku toho je dlžník povinný zmluvnú pokutu zaplatiť bez ohľadu na to, či veriteľovi vôbec nejaká škoda vznikla. Právo na zaplatenie zmluvnej pokuty preto vzniká aj v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju zmluvnú povinnosť aj za posledný mesiac doby jeho viazanosti, teda aj v prípade, že dodávateľovi služby vznikne škoda v podstatne nižšej výške, než je výška zmluvnej pokuty. Vedľajší účastník je v tomto prípade združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľov. Výkonom ochrany spotrebiteľských práv združenie napĺňa svoje vlastné poslanie, za účelom ktorého bolo založené, či už v súdnom alebo správnom konaní. Zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými, bolo umožnenie, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia zastupovať spotrebiteľov a ochrániť ich práva a záujmy v konaní. Z hlavnej úlohy a cieľu spotrebiteľského združenia vyplýva, že dané združenie by malo disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Žalobca spochybňuje účelnosť vynaložených trov na právne zastúpenie ako subjektu odborne spôsobilého, znalého danej problematiky, a z toho dôvodu aj zákonom privilegovaného subjektu (čo sa týka vstupu do konania).

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, faktúry, dodatok k zmluve o pripojení, zmluva o pripojení, vyjadrenie navrhovateľa, všeobecné podmienky, platobný rozkaz 12RO 68/2012-36, uznesenie 12RO 68/2012-47, vyjadrenie vedľajšieho účastníka, uznesenie 14C/63/2014-54 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Právny predchodca navrhovateľa T-Mobile Slovensko, a.s. uzatvoril s odporcom dňa 4.11.2008 Zmluvu o pripojení spolu s dodatkom k zmluve o pripojení, na základe ktorých navrhovateľ zapožičal odporcovi mikroprocesorovú kartu (SIM kartu), ktorá umožňuje využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom a zároveň odporcovi odpredal mobilný telefón Nokia 6650 za kúpnu cenu 0,03 euro. Odporca sa zaviazal platiť cenu za poskytnuté služby. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pripojení uzavretej medzi účastníkmi sú aj všeobecné podmienky navrhovateľa na poskytovanie verejnej telefónnej služby. V dodatku k zmluve o pripojení si účastníci dohodli poskytovanie programu služieb 220 Viac s tým, že odporca sa zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom po dobu 24 mesiacov, pričom si bude riadne plniť svoje povinnosti. Pre prípad porušenia zmluvných povinností vyplývajúcich odporcovi zo zmluvy o pripojení bola určená v dodatku zmluvná pokuta vo výške 331,94 eur. Z predložených faktúr vyplýva, že odporca neuhradil faktúru č. XXXXXXXXXX. Keďže odporca porušil zmluvné povinnosti, pre prípad porušenia ktorých bola dohodnutá zmluvná pokuta, bola mu vystavená faktúra na sumu 331,94 eur, splatná dňa 27.4.2010.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že právny predchodca navrhovateľa a odporca uzatvorili zmluvu o pripojení, na základe ktorej bol T-Mobile Slovensko, a.s. povinný zriadiť odporcovi potrebný prístup k telefónnej sieti a sprístupniť súvisiace služby a odporca bol povinný platiť cenu za poskytnuté služby. Odporcovi boli tieto služby poskytnuté, avšak tento si svoju povinnosť riadne nesplnil, pretože navrhovateľovi neuhradil cenu za poskytnuté služby vo výške 238,43 eur, čím porušil zmluvné povinnosti. Podľa dodatku k zmluve o pripojení bodu 1 písm.b), sa účastník - odporca zaviazal plniť si svoje povinnosti riadne a včas a to platiť cenu služieb. Zároveň sa v bode 2 zaviazal dodržať dobu viazanosti

24 mesiacov. Podľa bodu 4 v prípade porušenia vymenovaných povinností, ako aj porušenie záväzku doby viazanosti - 24 mesiacov, je povinný účastník zaplatiť zmluvnú pokutu. Súd mal za preukázané, že odporca, ktorý uzatvoril s navrhovateľom Dodatok k zmluve o pripojení dňa 4.11.2008 si neplnil svoje zmluvné povinnosti a nehradil vystavené faktúry za služby mobilného operátora a to už za obdobie od 8.2.2009. Z uvedeného vyplýva, že odporca si svoje zmluvné povinnosti plnil iba 3 mesiace. Mobilný telefón zn. Nokia 6650 predal odporcovi za kúpnu cenu 0,03 euro, ktorého reálna hodnota v čase predaja predstavovala sumu 281,82 eur. Navrhovateľ si uplatňoval aj sumu 331,94 eur ako zmluvnú pokutu, keďže odporca porušil svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby, preto zmluvný vzťah bol ukončený, avšak poskytnuté telekomunikačné zariadenie mu zostalo.

Súd sa stotožnil s názorom vedľajšieho účastníka v tom, že zmluvná pokuta vo výške 331,94 eur je nedôvodne vysoká, avšak nie je toho názoru, že ako celok je táto zmluvná podmienka neprijateľná. Je nesporné, že spotrebiteľ musí byť sankcionovaný za to, ak nedodrží zmluvné povinnosti, zvlášť v prípade, ak sú mu poskytované osobitné výhody (benefity, telefón). Súd využil ust. § 545a Občianskeho zákonníka a zmluvnú pokutu znížil, pričom súd zároveň zohľadnil cenu poskytnutého telek.zariadenia, ktoré odporca dostal za zľavnenú cenu za dodržania zmluvných podmienok. Keďže odporca si svoje zmluvné povinnosti neplnil už 3 mesiace po uzavretí zmluvy, súd priznal navrhovateľovi nárok na zmluvnú pokutu, a to v cene mobilného telefónu, v sume 281,82 eur. Toto zariadenie odporcovi zostalo napriek tomu, že zmluvný vzťah bol ukončený v dôsledku porušenia zmluvných povinností práve odporcom. Odporca ďalej neuhradil cenu za poskytnuté služby vo výške 238,43 eur, sumu 1,66 eur za oneskorenie platby, ktorá suma vyplýva z cenníka poplatkov navrhovateľa, preto ho súd zaviazal na zaplatenie sumy 521,91 eur (238,43 + 1,66 + 281,82). Vo zvyšku čo do sumy 50,12 eur súd návrh zamietol.

Keďže odporca sa dostal do omeškania s plnením, súd ho zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške vo výške 9,50 % ročne zo sumy 130,04 eur a od 27.1.2009 do zaplatenia, 9,25 % ročne zo sumy 108,39 eur od 27.4.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 1,66 eur od 27.5.2009 do zaplatenia. Výška úroku z omeškania bola určená v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Úrok z omeškania bol navrhovateľovi priznaný od času, v ktorom bol odporca v omeškaní s plnením jednotlivých faktúr, t. j. odo dňa nasledujúceho po lehote splatnosti faktúr. Navrhovateľ žiadal odporcu zaviazat' aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške a 9% ročne zo sumy 331,94 eur od 27.4.2010 do zaplatenia, pričom súd v tejto časti návrh zamietol. Predmetom faktúry je však suma, ktorá predstavuje zmluvnú pokutu, a ktorá už sama osebe je sankciou za nedodržanie zmluvných podmienok. V danom prípade by bol úrok z omeškania uplatňovaný zo samotnej sankcie, teda odporca by bol sankcionovaný 2 krát. Preto súd navrhovateľovi úrok z omeškania zo zmluvnej pokuty nepriznal a aj v tejto časti návrh zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku tak, že zaviazal odporcu na zaplatenie trov konania, ktoré spočívajú v súdnom poplatku vo výške 34 eur a trovách právneho zastúpenia vo výške 109,94 eur. Navrhovateľ bol v konaní neúspešný v pomerne nepatrnej časti, preto mu súd priznal plnú náhradu trov konania. Trovy právneho zastúpenia boli vyčíslené v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. a pozostávajú z 2 úkonov právnej služby po 38,18 eur (prevzatie zastúpenia, podanie návrhu na súd) a 2-krát režijný paušál po 7,63 eura, spolu trovy právneho zastúpenia v sume 91,62 eur + 20% DPH = 109,94 eur.

O náhrade trov konania týkajúcich sa vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane odporkyne súd rozhodol tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia nepriznáva. Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ vystupovalo v konaní ako vedľajší účastník a ako taký sa nechal právne zastúpiť advokátom. Vo svojej podstate združenie - odborník, ako subjekt práva, ktorého predmetom konania je ochrana práv spotrebiteľa sa dal zastúpiť právnym zástupcom - advokátom. Súd zdôrazňuje, že vedľajší účastník je zo svojej podstaty subjektom práva a účastníkom konania, ktorý je odborníkom na podporu a ochranu záujmov práv spotrebiteľa, ktorého ďalšie odborné zastupovanie nie je možné charakterizovať ako účelné. Ak sú svojím charakterom vznikajúce trovy konania neúčelné, nemožno takúto neúčelnosť pripisovať na škodu, aj keď neúspešného účastníka konania, v tomto prípade navrhovateľa. Je potrebné zohľadniť tú skutočnosť, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa, musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri konaniach v spotrebiteľských veciach, keďže má svojich radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie. Preto má súd za to, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na

uplatňovanie alebo bránenie práva, preto poukazuje na dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 ods. 1 OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach / § 42 ods. 3 O.s.p./ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postúp súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha./ § 205 ods. 1 O.s.p./

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.